

Ehdotus A 1964/UVN
Käsittelijä Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta

Mietintö jäsenehdotuksesta, joka koskee pohjoismaista yhteistyötä rasismiin ja ekstremismiin torjumiseksi

Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että etsitään uusia välineitä rasismiin ja ekstremismiin torjumiseksi.

että laaditaan suunnitelma/suunnitelmia siitä, kuinka hallitusten tulee seurata Pohjoismaiden äärioikeistolaisuutta vuodesta 1918 nykypäivään käsittelevän raportin suosituksia ja raportoida Pohjoismaiden neuvostolle seuraavien 12 kuukauden sisällä.

että Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta ehdottaa myös, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että järjestetään yhteinen konferenssi itsenäisten pohjoismaisten syrjintää ehkäisevien viranomaisten kanssa.

Taustaa

Rasistisesta poliittisesta retoriikasta on tullut yhtä tavallisempaa pohjoismaisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa. Esimerkiksi maahanmuuttokritiikki on laajalti rasismiin ja syrjinnän värittämää. Sosiaalisessa mediassa on myös yleistynyt ilmiö, jossa nostetaan esiin näkyviä vähemmistöjä ja syytetään heitä yhteiskunnallisista ongelmista ottamatta huomioon tutkimustuloksia, jotka osoittavat esimerkiksi syitä syrjäytymiseen, epäsosiaaliseen käytökseen tai rikollisuuteen. Rasismi ja syrjintä vaikuttavat erityisesti naisiin, joiden liikkumatilaa yhteiskunnassa kavennetaan. Lapsissa rasismi ja syrjintä voivat luoda turvattomuutta ja aiheuttaa kauaskantoisia haitallisia seurauksia.

Rasismiin ja naisvihamielisyyden torjumiseksi meidän on lisättävä tietoa ja ymmärrystä rasistisista ja naisvihamielisistä trendeistä ja rakenteista Pohjoismaissa. Poliitikoilla on erityinen vastuu siitä, ettei luottamus ihmisryhmien välillä eikä eri yhteiskunnallisiin instituutioihin ja vapaaseen mediaan romutu.

Pohjoismaiden ministerineuvosto on teettänyt pohjoismaista äärioikeistolaisuutta ja incel-kulttuuria koskevia tutkimuksia. [Tuorein selvitys](#)¹, joka tarkastelee Pohjoismaiden äärioikeistolaisuutta vuodesta 1918 nykypäivään, ilmestyi vuoden 2023 maalikuussa. Tällaista käytännön ulottuvuutta ja rasismien ja syrjinnän vastaisen työn toteuttamista olisi paikallaan tarkastella edelleen.

Pohjoismaissa on laajalti hyvin samankaltaiset rakenteet ja lainsäädäntö rasismien torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi.

Olisi aika koota keskeisten laitosten kokemuksia ja kutsua ne keskustelemaan pohjoismaisten päättäjien kanssa nykytilanteesta ja jakamaan hyviä käytäntöjä – mitkä ovat tehokkaimmat välineet rasismien ja naisvihamielisyyden ehkäisemiseksi? Entä millaisia seurauksia pohjoismaiselle demokratialle ja sananvapaudelle on siitä, jos nykytrendi jatkuu ja entistä useammat ihmisryhmät kokevat asemansa niin heikoksi tai haavoittuvaksi, etteivät ne enää halua osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun?

Valiokunnan näkemykset

Valiokunta päättää jatkaa jäsenehdotuksen käsittelyä ja korostaa, että on tärkeää noudattaa raportissa olevia tietoja ja suosituksia.

Maarianhaminassa 17. syyskuuta 2024

Eva Lindh (S)

Anna-Kristiina Mikkonen (sd.)

Solveig Vitanza (A)

Truls Vasvik (A)

Annette Holmberg-Jansson (MSÅ)

Johan Hultberg (M)

Maaret Castrén (kok.)

Svein Harberg (H)

Eva Biaudet (r.)

Guðmundur Ingi Kristinsson (Ff)

Johan Dahl (Sb)

Liz Mattsson (Sp)

Jette Gottlieb (EL)

Tobias Drevland Lund (Rødt)

Varauma

Vapaa Pohjola *ei halua* jatkaa ehdotuksen käsittelyä, koska ryhmä katsoo ehdotuksessa käsiteltävän yksipuolisesti ainoastaan "äärioikeistolaisuutta" ja jätetään huomiotta muut ääriajattelun ilmentymät, kuten osassa muslimien ja vasemmiston piirejä näkyvät ilmiöt, mukaan lukien antisemitistiset puheet Israelin ja Hamasin välisen konfliktin yhteydessä tai selkeät fyysiset hyökkäykset täällä asuvia juutalaisia kohtaan. Vapaa Pohjola on aiemmin vaatinut ehdotuksen tasapainottamista, mutta toivomusta ei ole otettu huomioon.

¹ <https://www.norden.org/fi/news/uusi-raportti-tarkastelee-pohjoismaiden-aaarioikeistolaisuutta-vuodesta-1918-nykypaivaan>

Maarianhaminassa 17. syyskuuta 2024

Mikkel Bjørn (DF)